

༡༡། ཆོས་རྒྱུ་གསུམ་པོ་ལྟ་རྒྱུ་ལྟོས་ལམ་མཚོ་གཟི་བུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།

༡༡། ཁོ་ལ་ས་ཐམས་ཅད་གཅོད་མཛད་ལ། ཡང་དག་དོན་ནི་སྟོན་མཛད་ཅིང་། ཆོས་ཉིད་ངང་དུ་
 རྟོགས་པ་ཡི། སློམ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། རྒྱུ་ཉི་རྒྱུ། བདག་པོ་ཉི་རྒྱུ། དམིགས་པ་ཉི་རྒྱུ། དེ་
 མ་ཐག་པ་ཉི་རྒྱུ་ཏེ་བཞི་ལོ། ཁོ་ལ་པའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བྱུང་པ་དང་རེ་དོགས་ལ་ཞེན་པ། ཡང་དག་པའི་
 བཤེས་གཉེན་མ་ལ་བྱུང་པ། རེ་དོགས་མེད་པ། གསོལ་འདེབས་རུས་པ། འགལ་སྦྱར་རུས་པ། གོ་འབྱེད་
 རུས་པའོ། ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད། ཁྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད། བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་
 ཉིད་དོ། ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། ཤེས་རབ་གྱིས་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རོ་བོས་པར་བྱ་སྟེ། སྦྱོར་མེད་པ་
 ཆོས་སྟེ། འགག་པ་མེད་པ་ལོངས་སྟེ། གནས་པ་མེད་པ་སྦྱལ་སྟེ། སྦྱོར་གསུམ་བརྟགས་པའི་སྟོལ་སྦྱང་བ།
 ཆོག་ཏུ་བརྟེན་འདོད་ཀྱང་། རོ་བོ་ལ་རོས་བཟུང་དང་བྱལ་བ་སྟེ་ཡུལ་ལས་འདས་པ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྟེ།
 སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྟེ་བཞིར་ཤེས་པར་བྱའོ། ཁྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། རྣམ་རྟོག་གང་བྱུང་སེམས་ཉིད་
 ཡིན་པས། མི་སྟོང་བར་སྦྱོར་བཞིར་འབྱེད་པའོ། བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། རྟོག་པ་སྦྱོར་བཞི་ཡིན་ཡང་བྱེད་པ་
 པོ་མེད། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་ལྟ་བུར་འགོ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། གདོད་མ་ནས་སྦྱོར་བཞིར་ལྟོན་གྱིས་
 གྲུབ་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་བཞི་ལས་མ་འདས་པར་ཤེས་ཅོན། ལྟ་བུའི་གོ་ཆ་སྟེ།
 ཐམས་ཅད་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཤེས་ནས་མཐའ་ཁེགས་ཏེ། དཔེར་ན་བྱ་ཐག་པས་བརྟགས་པ་དང་འབྱེད་པ།
 ཤེས་རབ་ཀྱི་གོ་ཆ་ནི། ཀྱང་པ་རྩེ་རྒྱུ་ལྟར་། འགལ་པ་མཉམ་བཞག་ ལུས་བསྐྱང་། མིག་སྦྱ་རྩེར་ཐབ་
 ལ། ཤེས་རབ་གྱིས་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཟླས་ལ། ཆོག་ཏུ་ལན་གསུམ་བརྟེན་པ་ནི་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་
 པོ། ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་གོ་བ་ནི། བསམ་པའི་ཤེས་རབ་པོ། རྟོག་པ་དོན་དུ་ཤེས་པ་ནི་སྟོན་པའི་ཤེས་
 རབ་པོ། ཤེས་རབ་གྱིས་དེ་ལྟར་ལག་ཏུ་ལོན་ནས། རྟོགས་པ་མཛོད་དུ་གྱུར་བའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་དེ་ལ་
 བྱའོ། སྦྱོབས་སུ་འགོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དེ་ལྟ་བུའི་དོན་རྟོགས་ཤིང་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ན། སངས་རྒྱས་ལ་
 སྦྱོབས་སུ་སོང་བ་ཡིན། ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་ཉིད་ཡིན་པས། རྟོགས་པ་ལམ་དུ་བྱེད་ན། ཆོས་ལ་སྦྱོབས་སུ་
 སོང་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་མཐའ་པོ་རྟེན་མེད་པའི་རིག་པ་ལས་བྱུང་བས། ཐོགས་པ་
 མེད་པའི་ཤེས་རབ་དགོ་འདུན་ལ་སྦྱོབས་སུ་སོང་བ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལམ་དེ་ལ་རྟོགས་པ་ཅི་
 རྒྱུས་ཐམས་ཅད་པོ་ལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་དུ་འགོ། ཐབས་སུ་འགོ། རྟོག་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་བརྟག་ནས་
 གོགས་སུ་འགོ་སྟེ། རྟོག་པ་གང་གི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་རབ། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ལམ་དུ་བྱུང་བས་
 བསམ་གཏན། རྟོག་པ་སྦྱོར་ཚད་ལམ་ཉིད་དུ་སྦྱོབས་པས། ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་བརྩོན་འགྲུས། ཆོས་ཉིད་
 ཟབ་མེད་དོན་ལ་མི་སྦྱག་པས་བཟོད་པ། དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་གཏན་དེ་ལ། ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་མེད་པས།

ཟག་པ་མེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས། དེ་ལྟ་བུའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལག་ཏུ་སྒྲངས་པས། དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་
 པའི་སེམས་ཅན་ལ་སྤྱིར་རྗེ་ངམ་ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་སྐྱེས་ནས། ཅི་བྱེད་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་དུ་འགོ་བས་སྐྱོན་
 པའོ། །དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པའི་ལམ་འདི་ལ་སྐབས་བརྒྱད། དེ་ལྟར་སྐྱབ་པ་པོའི་ལག་ཆར་བྱེད་བས་ཕྱིར་མི་
 ལྷོག་པ་ཐོབ་སྟེ། སེམས་དང་རྟོག་པ་ཐ་མི་དད་ཅིང་སྐྱེ་བཞིན་བྱེད་བས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ།
 ཐམས་ཅད་ལམ་དུ་ཤེས་པས། ལམ་ཤེས། སྐྱབ་པ་པོ་ཐབས་ལ་མཁས་ནས་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གདོད་མ་
 བས་རྟོག་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཤེས་པས། གཞི་ཤེས། རྒྱ་ལམ་འབྲས་བུ་དོ་བོ་གཅིག་ཏུ་
 སྦྱོང་བས། རྣམ་ཀུན་མངོན་ཆོགས། དེ་ལྟར་ཤེས་པས་ཤེས་རབ་རྩོ། ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩལ་སྦྱོང་བ་ལ་ཆོགས་
 མེད་པས། ཅེ་མོ། དེ་ལྟར་རྟོག་པ་མི་སྦྱོང་བར་མཐར་ཀྱིས་སྐྱབ་པས། མཐར་ཀྱིས་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་
 གནས་སྐབས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཉམ་པ་ཉིད་ཤེས་པས། སྐད་ཅིག་མ་ལ་བྱང་ཆུབ་པ། ཐམས་ཅད་
 ཆོས་ཀྱི་སྐྱའི་འཕྱིན་ལས་སུ་ལོངས་སྦྱོང་པས། སྐྱ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་སོ། །བྱང་པར་ཀྱི་ལམ་འདི་ལ། ལམ་
 རྣམ་པ་ལྟའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། རྟོག་པ་དགེ་སྦྱོར་ཀྱི་གོགས་སུ་འགོ་བས་ཆོགས་ལམ། རྟོག་པ་ཉིད་ལ་
 བརྟེན་ནས་ལམ་བྱང་པར་ཅན་སྐྱེ་བས་སྦྱོར་ལམ། རྟོག་པ་ཉིད་སྐྱེ་བཞིན་སྦྱོང་བས་མཐོང་ལམ། རྟོག་པ་གང་
 སྐྱེས་ཀྱང་སྐྱེ་བཞི་དང་མི་འབྲལ་བས་སྒྲོམ་ལམ། དེ་ཉིད་ལ་ངེས་ཤེས་སྐྱེས་ན། དེ་ལས་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པའི་
 ལམ་གཞན་བསྐྱབ་རྒྱ་མེད་པས། མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་མོ། ལམ་དེ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་མ་རུ་
 ཅ་བདུན་དུ་འགོ་སྟེ། དན་པ་བྱང་ཆོད་ལམ་དུ་འགོ་བས། དན་པ་ཉེར་བཞག་ རྟོག་པ་མི་སྦྱོང་བར། ཤེས་
 རབ་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པ་དེ་ཉིད། ཡང་དག་པར་སྦྱོང་བ་ལམ་དེ་ལ་རྩལ་ཤུལ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་
 བས་རྩལ་ཤུལ་ཀྱི་རྒྱུ་པ་བཞི། དད་པས་རྒྱ་བྱས། དན་པས་ལམ་བྱས། བརྟེན་འབྲས་ཀྱིས་གོགས་བྱས།
 དེ་གསུམ་ནི་ཐབས་ཡིན་ཏེ། དེ་གསུམ་དེ་ལྟར་ཤེས་པས་ཤེས་རབ། ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་སྐྱབ་པས།
 ཐམས་ཅད་ཉིང་ངེ་འཛིན་དུ་བྱུང་བས་འབྲས་བུ། དེ་ལྟར་དབང་པོ་ལྟ་ལག་ཏུ་སྒྲངས་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩལ་
 དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འབྱོངས་པ་ལ་ཆོགས་མེད་པས། སྟོབས་ལྷ། དེ་ལྟར་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་
 འབྲེལ་བསྐྱལ་བས་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩལ་འབྱོངས། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེས་པས། དན་རིག་ཐམས་ཅད་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོགས་སུ་འགོ་བས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ། ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ཤེས་
 པས། རྣམ་རྟོག་ལ་ལོངས་སྦྱོང་ཀྱང་། རྣམ་རྟོག་གིས་མི་གོས་པར་དེ་ཉིད་ལམ་དུ་འགོ་བས། འཕགས་
 པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའོ། །དེ་ལྟར་ལྟ་བའི་གོ་ཆས་ཆོས་ཀྱི་བརྒྱུད་ཤེས་པ་ཅན་ནས། གོ་ལ་ས་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་མཐའ་ཁེགས་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་གོ་ཆས་རྟོག་པ་ལམ་དུ་འབྱེད་པའི་དུས་སུ། གོང་དུ་བསྐྱབ་པའི་ལམ་ལ་
 ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྟོར་བྱུང་བྱེད་དམ་ཞེ་ན། སྦྱོན་མེད་དེ། ལམ་ནི་སྒྲོམ་པའི་ཤེས་རབ་འབྲེལ་ཞིག་ལ་བྱེད་པ་
 ཡིན་ལ། སྒྲོམ་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཆོག་དང་སྒྲོ་ལས་འདས་པ་ཡིན། འོ་ན་ལམ་དུ་ཅི་ལྟར་འབྱེད། གང་ལ་

བརྟེན་ནས་འབྱེད་ན། རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱིས་བློ་པ་ལ་དབང་བསྐྱུར་ཅིང་འགོ། རྟོག་པ་
 ལ་ཅི་ཙུག་བཟུ་ན། རྟོག་པ་དེ་ཉིད་སྒྲོས་མི་སྤྱོད་བར་སྤྱིང་དུ་སྐྱུག་པར་བཟུ། དགོས་པར་བཟུ། སྐྱུ་བྱིན་ཆེ་
 བར་བཟུ་ལོ། །དེ་ལྟར་བཟུ་བ་ཅི་སྟེ་ཞེ་ན། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཁོ་རང་ལ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་
 གྱི་རྟོག་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་བཟུས་པས་རྟོག་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ངོ་ཤེས་ནས། སྐྱུ་བཞི་ངོ་བོ་ཉིད་
 ཀྱིས་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་རྟོག་པ་ལམ་དུ་བྱེད་བས་མ་ཞིན་ས། ཆགས་སྤང་གི་རྟོག་པ་སྐྱེས་ན་སྐྱུར་དུ་མི་སྤྱང་
 བར་གོང་གི་ལྟ་བུ་འཁོར་ཆས་གཏན་ལ་དབབ། དེ་ལྟར་བྱས་པས་རྟོག་པ་རང་ཞི་རང་དག་ཏུ་འགོ་སྟེ། དཔེར་
 བ། མཚོ་ལ་འབྲུག་པ་ལྷ་བའམ། བམ་མཁའ་ལ་སྤྱིན་དེངས་པ་ལྟར་སོང་ནས། ཡོན་ཏན་གྱིས་ཆོས་སུ་
 བྱུར་པ་ཐམས་ཅད་འགག་མེད་དུ་ཤུགས་ཀྱིས་འབྱུང་སྟེ། ཡོན་ཏན་དེ་ལ་ཞེན་ནས་འགག་ནས་འདུག་ན། དེ་
 ལ་མི་གནས་པར། གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུར་ཤེས་པར་བྱས་པ། གོང་ནས་གོང་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་ལ་སྐྱུང་
 ངོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་ལ་གྱིས་རྣམ་རྟོག་སྐྱུ་བཞིར་བྱུང་བས་ན། འདུལ་བ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། ཤེས་རབ་
 ཀྱིས་རྟོག་པ་ཆོས་ཉིད་དུ་མཐོང་བས་ན་ཚད་མ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟོག་པ་འཁོར་བ་ངོ་ཤེས་ཏེ་མཐའ་
 ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས། དབྱུང་མ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །གཉེག་མ་ངོས་འཛིན་གྱི་མན་ངག་ཡང་དག་པ་གསང་
 བར་བྱའོ། །

॥